



Turizm Akademik Dergisi

Tourism Academic Journal

www.turizmakademik.com



Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı Öğrencilerinin Rekreatif Eğilimleri ve Rekreatif Etkinliklere Katılımına Engel Olan Faktörler

Ercan KARAÇAR^a Mehmet Mert PASLI^b

^a Çankırı Karatekin Üniversitesi Meslek Yüksekokulu

^b Giresun Üniversitesi Bulancak Kadir Karabaş Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu

Özet

Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin rekreatif etkinliklere katılmalarına engel olabilecek unsurların tespit edilmesidir. Çalışmanın evrenini Çankırı Karatekin Üniversitesi Turizm ve Otel işletmeciliği programındaki 184 öğrenciden gönüllü olarak katılan 135 kişi oluşturmaktadır. Araştırmada elde edilen veriler kullanılarak dağılım, frekans ve anova testi yapılmıştır. İstatistiksel analizler sonucuna göre rekreatif aktivitelere katılımı sağlayacak tesislerin yetersiz olması ve aile için vakit ayırma zorunluluğu ile program zamanlarının uygun olmaması rekreatif etkinliklerine katılımında en büyük engeller olarak görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Rekreatif; Turizm, Üniversite Öğrencileri

Abstract

This study was carried out to determine factors that hinder the active participation of students in recreational activities. For this purpose, a questionnaire was administered to 135 from 184 students studying at Çankırı Karatekin University. Using data obtained from the survey results, the distribution, frequency, anova analysis was conducted. According to the statistics, results of the analysis show that the main obstacles in participating in recreational activities are insufficient facilities and incompatibility of the time schedule of recreational activities with the spare time allocation of families.

Keywords: Recreation; Tourism; University Students,

JEL: L 83

GİRİŞ

İnsanoğlunun dünyada varlığının bilindiği ilk zamanlardan bu yana, yaradılış doğası gereği genlerinde, çalışma ya da bir uğraşa sahip olma kodları taşımalarının yanında, çalışmama ve tembellik etme kodları da bulunmaktadır. Çalışmama ve tembellik etmenin gerekliliği üzerine ilk tartışmalar yapıldığı Antik Yunan sitelerinde aristokratlar, çalışmanın; insanoğlunun kas gücüne dayalı işlerin yapılmasında yalnızca özgürlüğü olmayanlar tarafından yapılması gerekli bir uğraş olduğu savını ortaya atarlarken, çok çalışmanın esasında insanı aşağılayıcı ve küçük düşürücü olduğunu düşünmekteydiler. Bu kapsamda boş zaman olgusu, insanlığın varoluşundan bugüne kadar var olması için insanların mücadele ettikleri ve yokluğunda acı hissettikleri bir olgu olmuştur (Gül, 2014:1).

İngilizcede “boş zaman” kelimesinin karşılığı olan “leisure”, Latince’de ise “izin verilmiş olmak” veya “özgür olmak” anlamına gelen “licere” kelimesinden türetilmiştir. Bununla beraber, Fransızca’da “boş zaman” anlamına gelen “loisir”, lisans ve özgürlük kelimelerinin İngilizce karşılığı “licence” ve “liberty”de buradan türetilmiştir. (Çoruh, 2013: 4).

Anlam olarak izinli ya da müsaadeli olma anlamında latince karşılığı olan Licere kelimesi paralel anlamda iki farklı dilde yakın anlamlarda kullanılmıştır. Fransızca da Loisir kelimesi “Özgür Zaman” anlamında kullanılırken, İngilizce de ise Leisure kelimesi ile karşılık bulmuş, “Özgürlük ve İzin” anlamlarında kullanılmaktadır (Goodale & Witt, 1980).

Helenistik düşünce akımının en bilinen temsilcilerinden olan Aristoteles ise Leisure kavramını, “Mümkün Zaman” olarak tanımlamıştır. Aslında bu kavramı, anlamı insanların hayat içerisinde zorunlu olarak yapmakla mükellef oldukları işlerinden arta kalan “Özgür Zaman” diye tanımlamıştır (Wichasin, 2007: 21).

Zamanın çalışmakla ilgili bölümünün dışında kalan zaman dilimi içerisinde boş zaman da yer almaktadır. Boş zaman, hayatın gerekliliklerinin yerine getirilmesinden sonra arta kalan zaman olarak tanımlanırken zaman ögesi açısından yaklaşıldığı görülmektedir (Karaküçük, 2008). Yaşamakta olduğumuz yüzyılda bilimsel ve teknolojik gelişmelerin hızla arttığı, değişen yaşam koşullarında büyük kolaylıkların sağlandığı ve kişilerin çalışma saatlerinin azalması sonucunda serbest zamanların arttığını görebilmekteyiz (Tolukan, 2010).

Yaşantımızda, günlük çalışma ve diğer etkinliklerimizin sıkıcı ve kendini tekrarlayan çabalara dönüşmesi, serbest zaman değerlendirme etkinliklerini yaşamımı-

zın vazgeçilmez bir parçası ve bir yenilenme aracı haline getirmiştir. Ekonomik verimliliğin artması ve çalışma koşullarının rahatlaması ile ortaya çıkan serbest zamanın bilinçli bir şekilde değerlendirilmesi, olumlu sonuçları doğurmuştur. Bu konuda yapılan çalışmalarda, serbest zamanın pozitif kullanımının artmasının kendini gerçekleştiren ve ruhen sağlıklı gençlerin gelişmesine katkıda bulunduğu yaygın olarak ifade edilmektedir (Özşaker, 2012).

Rekreasyon ise, bireylerin boş zamanlarında yaptıkları etkinlikleri ifade eden bir kavramdır ve insanın çalışma saatleri dışındaki boş zamanlarında katıldığı faaliyetlerle ilgilidir (Karaküçük, 2008). Boş zaman nasıl zorunlu ihtiyaçlarımız dışındaki özgür zamanı tanımlarsa, rekreasyon da bu zaman içinde yapılan etkinlikleri tanımlar (Kelly, 1989). Parker (1979)’a göre rekreasyon, etkinliklere katılanlara mutluluk, tatmin, ruhsal denge, karakter, rekabet etme gücü, ruhsal dinginlik, özgürlük, fiziksel ve sosyal aktivite ve entelektüel bakış açısı kazandıran etkinliklerdir.

Üniversite gençlerinin boş zamanlarını değerlendirmeleri ve rekreasyon etkinliklerine katılımları, üniversite eğitimleri süresinde okulların kendilerine sunduğu olanaklar kapsamında yarı örgütlü bir şekilde gerçekleşmekte; bu bağlamda üniversiteler öğrencilerinin resmî eğitimleri dışında kalan zamanlarını iyi bir şekilde değerlendirmeleri için de yönlendirici rol üstlenebilmektedirler (Balci, 2003).

Türkiye’de üniversiteleşme oranlarının %100’ün üstünde olduğu gözlenmektedir. Üniversiteler meslek anlamında gençleri sosyal yaşama hazırlayan temel kurumlar olarak tanımlanabilir. Sadece verilen ilgili eğitimin dışında, üniversite döneminin sunduğu çeşitli olanaklarda sosyal hayatın şekillenmesinde etken olan soyut dayanaklardır. Üniversitelerin yatırımlarını arttırması ve spor yapma imkânlarını geliştirilmesiyle gençlerin sosyalleşme sürecine destek vererek, gençlerimizin spor ortamını daha iyi tanımaları, sevmeleri, serbest zamanlarını yapıcı etkinliklerle değerlendirmelerinde büyük katkıları olacaktır (Kılıç & Şener, 2013).

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Literatür taramasında, Türkiye’de gerçekleştirilen çalışmalarda ağırlıklı olarak rekreasyon etkinliklerine katılımı etkileyen kısıtlayıcıların incelendiği göze çarpmaktadır.

Tablo 1. Türkiye’de Yapılan Çalışma Örnekleri

Yazar	Sonuç
Müderrişoğlu, Kutay ve Örnekçi (2004)	Rekreatif faaliyetlere katılımda etkili olan içsel kısıtlayıcılar katılımcı özelliklerinden cinsiyet, daha önce yaşadıkları yerin özellikleri ve şu anda buldukları yerde geçirdikleri zaman miktarındaki farklılıklara göre değişim göstermektedir. Üniversite öğrencilerinin cinsiyet ile alt boyutlar arasında anlamlı farklılık bulunurken, refah düzeyinin aktivitelere katılımda önemli bir etken olduğu ortaya çıkmıştır.
Karaküçük ve Gürbüz (2007)	Öğretim elemanlarının kentsel yaşam olgusu içinde sosyo-ekonomik ve demografik değişkenlere göre farklılaştığı anlaşılmıştır. Farklılaşmanın daha çok zaman, tesis, ulaşım ve para alt boyutlarında yoğunlaştığı sonucu çıkmıştır.
Demirel ve Harmandar (2009)	Katılımcıların boş zaman aktivitelerine katılımdaki en büyük engel olarak sosyal ortam ve bilgi eksikliğini gördükleri, bunu ise tesis/hizmet/ulaşım ve birey psikolojisi faktörlerinin takip ettiğini belirtmişlerdir.
Tolukan (2010)	Beden eğitimi ve spor bölümü öğrencilerinin resim ve müzik eğitimi bölümü öğrencilerine göre boş zamanlarını değerlendirmede daha az güçlük çektiği, boş zamanlarını değerlendirmede engel yaşamayan öğrencilerin ise boş zamanları değerlendirmeyle ilgili yapılan faaliyetlerde daha başarılı oldukları tespit edilmiştir.
Tütüncü, Ö., Aydın, İ., Küçükusta, D., Avcı, N. ve Taş, İ. (2011)	Rekreatif faaliyetlerine katılımı belirleyen faktörler; fizyolojik özellikler, alanların durumu, negatif içsel deneyimler, ekonomik durum, yan unsurlar, organizasyonel unsurlar ve ruhsal durum olarak belirlenmiştir İzmirli öğrencilerin diğer şehirlerden gelen öğrencilere göre fizyolojik özellikler, ekonomik durum ve ruhsal durum ile ilgili algılamaları anlamlı ve olumlu yönde bir farklılık göstermektedir.
Özşaker (2012)	Üniversite gençlerinin genel olarak serbest zaman etkinliklerine katılmakta güçlük çektikleri, özellikle kız öğrencilerin erkeklere göre aktivitelere katılmada daha pasif ve çekingen oldukları, üniversitelerde tesislerin ve organizasyonların yetersiz olduğu, refah düzeyinin rekreatif faaliyetlere katılımda önemli bir etken olduğu, gençlerin zamanlarını değerlendirmede etkili bir ortamın sunulmadığı ortaya çıkmıştır.
Kılıç ve Şener (2013)	Üniversite öğrencilerinin kişilik yapısını etkileyen, sosyalleşme sürecinde etkin olan serbest zamanlarını, olumlu değerlendirme fırsatlarına yeteri kadar sahip olamadıkları tespit edilmiştir. Öğrencilerin üniversitenin sosyal açıdan olanaklarını yeterli bulmadığı, ders dışında kampüs içerisinde zaman geçiremediklerini belirtmeleri ve buna bağlı olarak serbest zamanlarını verimli geçiremediklerini düşündükleri tespit edilmiştir.

Bireyler farklı rekreatif etkinliklere katıldıkları gibi, yaşamlarının farklı dönemlerinde birden fazla rekreatif etkinliklere katılabilir ve geçmişte katıldıkları etkinlikler de farklılık gösterebilmektedir. Araştırmalardan da anlaşılabilir olduğu gibi rekreatif etkinliklere katılımı engelleyen faktörlerin başında demografik özelliklerin yanı sıra, yaşanan yer, fiziksel, sosyal, kültürel ve ekonomik imkanların yeterli düzeyde olup olmaması gelmektedir.

Bu çalışma kapsamında öğrencilerin rekreatif etkinliklerine katılımlarını engelleyen unsurlar değerlendirilerek,

etkinlik planlaması ve katılımın sağlanması noktasında engel teşkil eden faktörlerin tespit edilmesi, sorun olmaktan çıkarılması ya da bertaraf edilmesi yoluyla öğrencilerin uygulamak istedikleri programların hayata geçirilmesi yönünde bir olumluluk sağlanmaya çalışılacaktır.

Bu çalışmada da öğrencilerinin rekreatif etkinliklere katılımına engel olan faktörlerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Araştırmanın evrenini Çankırı Karatekin Üniversitesi 2013-2014 yılında Turizm ve Otel İşletmeciliği programında öğrenim gören 184 öğrenciden oluşmaktadır. Bu sayıdan da ulaşılabilen 135 öğrenci araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Araştırmada alan araştırması yöntemi kapsamında yapılandırılmış anket tekniği kullanılmıştır. Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde demografik sorulara, ikinci bölümde rekreasyon faaliyetlerine katılımı engelleyen unsurlara yer verilmiştir. Araştırmada Çoruh (2013) tarafından Ağrı ilinde uygulanan anket kullanılmıştır. Alexandris & Carrol (1997) tarafından geliştirilen "Boş Zaman Engelleri" ölçeğinin Türk Toplumunu için geçerlik ve güvenilirlik çalışması Karaküçük ve Gürbüz (2006) tarafından yapılmıştır. 4'lü Likert Tipi dereceleme ölçeği kullanılmıştır. Her bir soru için "1: kesinlikle önemsiz, 2: önemsiz, 3: önemli, 4: çok önemli" seçenekleri sunulmuş ve araştırma grubundan görüşlerine en uygun seçeneği işaretlemeleri istenmiştir.

(1976)'e göre bu sonuç da ölçeğin güvenilirliğinin yüksek olduğu göstermektedir. Anketler aracılığı ile toplanan verilerin istatistikî analizleri için; örneklem grubunun özelliklerinin belirlenmesine ilişkin frekans ve yüzde hesaplamaları, demografik değişkenler açısından rekreasyon arasındaki farklılıkları belirlemeye yönelik, anova analizi uygulanmıştır.

BULGULAR

Örnekleme oluşturan 135 öğrencinin cinsiyet, yaş, medeni durum, gelir düzeyi ve meslek durumu Tablo 2'de verilmiştir.

Araştırmanın örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin %35,6'sı kadın, %64,4'ü erkek, %65,9'u 21-25 yaş aralığı oluşturmaktayken, 20 yaş ve altı yaş grubunda bulunan katılımcıların oranı %31,9'tür. Mesleki açıdan incelendiğinde örneklemin %85,9'u çalışmadığını, %10,4'ü yarı zamanlı çalıştığını, %3,7'si ise tam zamanlı çalıştığını belirtmektedir. Gelir düzeyi olarak

Tablo 2. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Demografik Özellikleri

Cinsiyet	N	%
Erkek	87	64,4
Kadın	48	35,6
Yaş	N	%
20 yaş ve altı	43	31,9
21-25 yaş	89	65,9
26-30 yaş	2	1,5
31-35 yaş	1	0,7
Meslek Durumu	N	%
Öğrenci/Çalışmıyorum	116	85,9
Yarı zamanlı çalışıyorum	14	10,4
Tam zamanlı çalışıyorum	5	3,7
Gelir Düzeyi	N	%
0-846 TL	101	74,8
847-1500 TL	17	12,6
1501-2000 TL	8	5,9
2001 TL +	9	6,7
Medeni Durumu	N	%
Evli	2	1,5
Bekar	133	98,5
TOPLAM	135	100

Çalışmada öncelikle güvenilirlik analizi yapılmış, ardından hipotez testlerine yer verilmiştir. Araştırmada elde edilen veriler SPSS 16.0 (Statistical Program for Social Sciencies) programı ile analiz edilmiştir. Verilerin güvenilirliği ise Cronbach's Alpha ile test edilmiş ve Cronbach's Alpha sonucu 0,886 çıkmıştır. Nunnally

incelendiğinde gelir düzeyinin 0-846 TL olduğunu belirtenlerin oranı ise %74,8 dir.

Araştırmaya katılanların boş zamanlarını değerlendirirken ilk sırada sosyal aktiviteleri tercih ettikleri görülmektedir. Haftalık boş zaman sürelerine bakıldığında

Tablo 3. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Boş Zaman Süreleri ve Değerlendirmelerine İlişkin Dağılımları

Boş zaman Değerlendirme	N	%
Fiziksel Aktivite	29	21,5
Sosyal Aktivite	43	31,9
Kültürel ve sosyal Aktivite	33	24,4
Ev içi Aktiviteler	30	22,2
Haftalık Boş Zaman Süresi	N	%
6-10 saat	18	13,3
11-15 saat	82	60,7
16 saat ve üstü	15	25,9
Boş zamanlarınızı değerlendirmede güçlük çekiyor musunuz?	N	%
Her zaman	75	55,6
Bazen	60	44,4
TOPLAM	135	100

katılımcıların yarısından fazlası (%60,7) 11 ile 15 saat arası boş zamanı olduğunu ifade etmiştir.

Katılımcılar boş zaman değerlendirmede güçlük çekiyor musunuz sorusuna ise %55,6 oranında her zaman diye ifade etmişlerdir.

Ankete katılanların rekreasyonel aktivitelere katılımı engel teşkil eden ifadelerle verdikleri cevaplara göre en yüksek değerler şunlardır; aktivitelerin yorgunluk hissi vermesi önemsiz (%42,2) olarak ön plana çıkarken, tesis donanımının yetersiz olması (%40,0) ve tesislerin yetersiz olması (%40,7) kesinlikle önemli olarak belirtilmiştir. Aile için zaman ayırma zorunluluğu (%50,4) ile program zamanlarının uygun olmaması (%50,4) rekreasyonel aktivitelere katılımı en büyük engeller olarak görülmektedir. Bununla birlikte kendini yorgun hissetmek (%49,6), nerede katılacağını bilmemek (%46,7), tesislerin kalabalık olması (%45,2), eve yakın imkânların olmaması (%45,2), arkadaşlarının zamanının olmaması (%47,4), iş zamanının yoğun olması (%45,9), sosyal etkinlikler için zaman ayırmak zorunluluğu (%48,1) katılımcıların büyük bir çoğunluğu için engel teşkil ettiği söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet ve medeni durum değişkenleri ile rekreasyon faaliyetleri arasında $p < 0,05$ olduğundan anlamlı bir farklılık görülmektedir. Bu bağlamda rekreasyon faaliyetleri cinsiyet ve medeni duruma göre bir farklılık göstermektedir (Tablo 5).

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş, meslek durumu ve gelir düzeyi değişkenleri açısından rekreasyon faaliyetleri arasında $p > 0,05$ olduğundan anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Bu bağlamda rekreasyon faaliyetleri yaş, meslek durumu ve gelir düzeyi değişkenlerine göre bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4. Öğrencilerin Rekreasyonel Aktivitelere Katılmama Nedenlerini Belirlemeye Yönelik İfadelere Katılım Durumları

.....rekreasyonel aktivitelere katılımımı engellemektedir.	1 %	2 %	3 %	4 %
Aktivitelerin yorgunluk hissi vermesi	9.6	42.2	39.3	8.9
Kendini yorgun hissetmek	5.9	32.6	49.6	11.9
Sakatlanmaktan korkmak	8.1	28.9	41.5	21.5
Sağlık problemleri	10.4	12.6	38.5	38.5
Kendini güvende hissetmemek	5.9	16.3	43.0	34.8
Sosyal ortamlardan mutlu olmamak	8.9	17.0	39.3	34.8
Nereden öğreneceğini bilmemek	8.1	21.5	44.4	25.9
Nerede katılacağını bilmemek	7.4	21.5	46.7	24.4
Öğretecek kimsenin olmaması	8.1	28.9	36.3	26.7
Tesis donanımının yetersiz olması	3.0	18.5	38.5	40.0
Tesislerin yetersiz olması	5.3	17.0	37.0	40.7
Tesislerin kalabalık olması	8.9	11.9	45.2	26.7
Sunulan hizmetleri beğenmemek	6.7	11.9	43.7	37.8
Eve yakın imkânların olmaması	8.9	19.3	45.2	26.7
Ulaşımın zaman alması	8.9	20.0	41.5	29.6
Arabamın olmaması	11.1	26.7	33.3	28.9
Yeteri kadar paranın olmaması	5.2	17.8	43.7	33.3
Arkadaşlarının zamanının olmaması	8.9	24.4	47.4	19.3
Beraber katılacak kimsenin olmaması	9.5	24.4	41.5	24.4
Arkadaşlarının bu tür etkinliklere katılmaktan hoşlanmaması	7.4	29.6	42.2	20.7
İş/çalışma zamanının yoğun olması	9.6	19.3	45.9	25.2
Aile için zaman ayırmak zorunda olmak	7.4	17.0	50.4	25.2
Sosyal etkinlikler için zaman ayırmak zorunda olmak	8.1	22.2	48.1	21.5
Program zamanlarının uygun olmaması	4.4	20.0	50.4	25.2
Geçmişte bu tür etkinlikleri sevmemek	16.3	31.1	33.3	19.3
İlgili olmamak	10.4	25.9	43.0	20.7
Rutin programı bozmak istememek	16.3	26.7	34.8	22.2

N:135 1= Kesinlikle Önemsiz, 2= Önemsiz, 3= Önemli, 4= Kesinlikle Önemli.

Tablo 5. Öğrencilerin Demografik Özelliklerine Göre Rekreatif Etkinliklerine Katılımı Arasındaki Farklılıklar

		Karelerin toplamı	Karelerin Ortalaması	f	Sig.
Cinsiyet	Gruplar arasında	642.925	642.925	4.352	0.39*
	Gruplar içinde	19500.127	147.728		
Yaş	Gruplar arasında	789.904	263.301	1.769	0.156
	Gruplar içinde	19353.148	148.870		
Medeni Durumu	Gruplar arasında	1286.423	1286.423	9.005	0.003*
	Gruplar içinde	18856.629	142.853		
Gelir Düzeyi	Gruplar arasında	324.527	108.176	0.710	0.548
	Gruplar içinde	19818.525	152.450		
Meslek	Gruplar arasında	142.847	71.423	0.468	0.627
	Gruplar içinde	20000,206	152.673		

SONUÇ VE TARTIŞMA

19. yüzyıla kadar boş zaman etkinlikleri yeterli zamanı, ekonomik gücü olan belli bir sınıfa ait insanların uğraşırken, günümüzde ise birçok kişi için yasalarla koruma altına alınmış bir hak durumundadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğunun erkek olduğu ve genellikle ön lisans okuyan öğrenci profilinin 21-25 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Mesleki durumlarına bakıldığında büyük bir kısmının çalışmadığı, sadece % 15'inin yarı ve tam zamanlı işlerde çalıştığı ortaya çıkmıştır. Bunun sebebi olarak Çankırı il merkezinde bulunan işletmelerin az olması ve az ücret ödemesi söylenebilir. Öğrencilerin $\frac{3}{4}$ 'ünün ailesinden gelen maddi yardımlarla, aldıkları burslarla ve part time çalışarak kazandıkları ücretlerle geçindiği, bu rakamında 846 TL'nin altında olduğu söylenebilir.

Araştırmaya katılanların boş zaman aktivitelerine katılırken, ilk sırada sosyal aktiviteleri tercih ettikleri görülmektedir. Bu sonuca üniversitede ve ilde yapılan sosyal etkinliklerin etki ettiği söylenebilir. Haftalık boş zaman sürelerine bakıldığında; yarısından fazlasının boş zamana sahip olduğu ancak katılımcıların yarısının boş zaman değerlendirilmede güçlük çektiğini görmekteyiz. Öğrencilerin boş zamanı olmasına rağmen hem Çankırı ilinin rekreatif etkinlikleri açısından yetersiz olması, hem de öğrencilerin maddi imkanlarının yetersiz olması, rekreatif etkinliklerine katılımı engelleyen nedenler olduğu söylenebilir.

Ankete katılanların rekreatif aktivitelerine katılımı engelleyen faktörlere bakıldığında; aktivitelerin yorgunluk hissi vermesi önemsiz olarak ön plana çıkarırken, tesis donanımının ve ihtiyaca yönelik tesislerin yetersiz olması kesinlikle önemli olarak belirtilmiştir.

Aile için zaman ayırma zorunluluğu ile program zamanlarının uygun olmaması rekreatif aktivitelere katılımı en büyük engeller olarak görülmektedir. Bununla birlikte kendini yorgun hissetmek, nerede katılacağını bilmemek, tesislerin kalabalık olması, eve yakın imkânların olmaması, arkadaşlarının zamanının olmaması, iş zamanının yoğun olması, sosyal etkinlikler için zaman ayırmak zorunluluğu katılımcıların büyük bir çoğunluğu için engel olarak karşımıza çıkmaktadır.

Öğrencilerin demografik özellikleri ile rekreatif faaliyetleri arasındaki farklılık incelendiğinde ise rekreatif faaliyetleri cinsiyet ve medeni duruma göre bir farklılık göstermektedir. Bununla birlikte rekreatif faaliyetleri yaş, meslek durumu ve gelir düzeyine göre bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışma sadece Çankırı Karatekin Üniversitesi Turizm ve Otel İşletmeciliği Programındaki öğrencilere uygulandığı için bu sonuçları vermiştir. Başka bölümlere ya da gelecekte aynı program öğrencilerine tekrar uygulandığında benzer ya da farklı sonuçlar çıkması doğal olduğundan ilerleyen zamanlarda tekrarlanması önerilir.

KAYNAKÇA

Alexandris, K. & Carroll, B. (1997). Demographic Differences in The Perception of Constraints On Recreational Sport Participation: Results from A Study In Greece. *Leisure Studies*, (16), 107-125.

Balcı, V. (2003). Ankara'daki Üniversite Öğrencilerinin Boş Zaman Etkinliklerine Katılımlarının Araştırılması, *Milli Eğitim Dergisi*, 158, 161-173.

Çoruh, Y. (2013). Üniversite Öğrencilerinin *Rekreasyonel Eğilimleri ve Rekreasyonel Etkinliklere Katılımına Engel Olan Faktörler (Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Örneği)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Demirel, M. & Harmandar, D. (2009). Üniversite Öğrencilerinin Rekreasyonel Etkinliklere Katılımlarında Engel Oluşturulabilecek Faktörlerin Belirlenmesi, *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 6 (1).

Goodale, T. & Witt, P. (1980). *Retreation and Leisure: Issue in An Era of Change*. Pennsylvania: Venture Publishing Ing.

Gül, T. (2014). *Rekreasyona Giriş*, Ali Yaylı (Ed.), Rekreasyon Olgusuna Genel Yaklaşım (s. 2 - 62), Detay Yayıncılık. Ankara.

Karaküçük, S. & Gürbüz, B. (2006). *The Reliability and Validity of "Leisure Constraints Ouestionnaire" For Use With University Students in Ankara, Turkey*. 9. National Sport Sciences Congress, Congress Proceedings Book, Muğla, Turkey.

Karaküçük, S. & Gürbüz, B. (2007). *Rekreasyon ve Kent(li)leşme*, Gazi Kitabevi. Ankara.

Karaküçük, S. (2008). *Rekreasyon*, Gazi Kitabevi. Ankara

Kelly, J.R. (1989). *Leisure* (2nd ed.), Prentice Hall. New Jersey.

Kılıç, M. & Şener, G. (2013). Üniversite Öğrencilerinin Rekreasyon Etkinliklerine Katılımlarındaki Sosyolojik Etkenler ve Yapısal Kısıtlamalar, *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 220-227.

Müderrişoğlu, H., Kutay, E.L. & Örnekçi, S. E. (2005). Kırsal Rekreasyonel Faaliyetlerde Kısıtlayıcılar, *Tarım Bilimleri Dergisi*, 11 (1), 40-44.

Nunnally, J.C. (1976). *Psychometric Theory* (2nd ed.), New York: McGraw-Hill.

Parker, S. (1979). *The Sociology of Leisure*, London, George Allen And Unwin Ltd.

Özşaker, M. (2012). Gençlerin Serbest Zaman Aktivitelerine Katılamama Nedenleri Üzerine Bir İnceleme, *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 14(1): 126-131.

Tolukan, E. (2010). *Özel Yetenekle İlgili Bölümlerde Okuyan Üniversite Öğrencilerinin Rekreasyonel Aktivitelere Katılımlarına Engel Olabilecek Unsurların Belirlenmesi*, Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde.

Tütüncü, Ö. & Aydın, İ., Küçükusta, D., Avcı, N. & Taş, İ. (2011). Üniversite Öğrencilerinin Rekreasyon Faaliyetlerine Katılımını Etkileyen Unsurların Analizi, *Spor Bilimleri Dergisi*, 22 (2), 69-83.

Wichasin, P. (2007). *A Study of Thai Women As Health Tour Participants in Relation to Lifestyle and Leisure Practice*, A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of The Requirements of Bournemouth University For He Degree of Doctor Of Philosophy.

Extensive Summary

FACTORS PREVENTING STUDENTS OF THE TOURISM AND HOTEL MANAGEMENT DEPARTMENT FROM PARTICIPATING IN RECREATIONAL ACTIVITIES AND THEIR RECREATIONAL TENDENCIES

Ercan KARAÇAR*, Mehmet Mert PASLI

Introduction

Free time takes place within the period of time which is off working hours. Whilst free time is described as the spare time after necessary requirements of life are fulfilled, this is an approach from the view point of the time element (Karaküçük, 2008). We have been observing that free time has increased as a result of the rapid surge in scientific and technologic developments, vast improvements of living conditions and decrease in working hours of individuals (Tolukan, 2010).

In our lives, daily life and other activities turning into a tedious and a repetitive struggle have made free time appraisal activities an indispensable part of our lives and become a tool for refreshment. At the same time, a multi optional and vibrant sector has come about to serve the purpose of assessing free time. The increase in economic efficiency and the relaxation of working conditions has resulted with in free time which when used thoughtfully has brought out positive results. The studies conducted on this subject have been commonly expressed that the increase of the positive usage of free time contributes to developing spiritually healthy youth (Özşaker, 2012).

Recreation is a concept that expresses the activities an individual conduct in their free time and it is about participating in activities out of working hours (Karaküçük 2008). Free time defines the unfettered time out of our necessary needs whereas recreation defines the activities within this time (Kelly,1989).

University students participate in recreational activities and spend their free time in a semi-organised way within the boundaries of what kind of facilities the university provide. In this sense, they take a leading role for the university students to use their free time in a better way (Balci, 2003).

After 2006, it can be said that there was revolutionary change in the ratio of construction of

universities. To open at least one university in every city in Turkey became a government policy based on economical, social, cultural and political reasons. It is observed that the ratio of opening new universities after 2006 is over 100%. Universities, in real meaning, can be described as the backbone of institutions which prepare young people to social aspects of life. Apart from academic education, the facilities provided by universities are the abstract supports which shape social participation in life. Undoubtedly, it is important how university students, whilst their personality structure is established, use their free time during the process of integration with society. By increasing their investments and improving sports facilities, universities will contribute immensely to use their free time in constructive activities, recognise and love sports environment while their socialising process is going on. Also, there is a need to discover the reasons for non participation in recreational activities by university students and find solutions for this problem (Kılıç ve Şener, 2013).

Individuals, as well as taking part in different recreational activities, in various parts of their lives can be active in more than one recreational activity or they differ in past activities took part in. The researches show that the main reason which stop people participating in recreational activities is demographic factors and other reason is to establish whether place of residence, physical, social, cultural and economic means at a sufficient level or not .

Method

The domain of the study consists of 184 students who studied Tourism and hotel Management in Cankiri Karatekin University in 2013-14. 135 students, who could have been reached, exemplify the study and it is presumed to represent the domain. In this study the survey technique, which configured with the field research method, is used. The questionnaire consists of 2 parts; the first of part of which involves demographic questions and the second part pertains to the elements that constrict the participation in recreational activities. The questionnaire that is used in this study was also used in Agri province by Çoruh (2013). Karaküçük and Gürbüz (2006) conducted the study of the validity and reliability for Turkish Society on the basis of the study of "Leisure Constraints Scale", which was developed by Alexandria and Carroll (1997). A Likert type quad rating scale is used. For every single question 1: "absolutely insignificant", 2: "insignificant", 3: "significant", 4: "very significant" alternatives have been offered the research group who were asked to tick the most appropriate option.

*Corresponding author at: Çankırı Karatekin University, Vocational College Çankırı /TURKEY
E-mail address: ercan_karacar@karatekin.edu.tr.

In the study, primarily validity and reliability analysis were carried out and subsequently hypothetical tests were conducted. The obtained results were analysed with SPSS16.0 (Statistical Program for Social Sciences) software. The reliability of the data was tested with Cronbach's Alpha which gave a result of 0.886. According to Nunnally (1976), this result indicates that reliability of the scale is high. Anova analyse was applied to the statistical analysis of the data, which was gathered through the surveys, to calculate the percentage and frequency with regard to determining sample group, to detect the differences in between recreations in terms of demographic variables.

Result and Evaluation

It is observed that the majority of the participants are male and the undergraduate students profile is 21-25 age group. As to their employment, it transpires that most of them haven't got a job, only 15% are in part or full time employment. It can be concluded that the reason for this is having only a few managements in the city centre of Çankırı and low payments. Three quarters of the students manage on the bursary and family contribution which is below 846TL.

The participants stated their first preference of leisure activities is social activities that activities are held both at the university and in the city play part in this result. When we look into weekly free time, we notice that despite the fact that more than half of them stated they had free time, they had difficulties in filling it. Although the students had free time, the lack of recreational facilities in Çankırı province and the students having insufficient funds played a part in it.

According to the participants in the survey, people feeling tired because of recreational activities making people tired appears as unimportant, however, insufficient equipment in facilities and lack of facilities were stated as important. The main hindrances in taking part in recreational activities are obligation to allocate time for family and incompatible program timetables. Also, feeling tired, not knowing whereabouts the activities take place, crowded facilities, not having facilities near accommodation, friends not having time, busy working schedule all appear as obstacles for the majority of people.

When the differences between the demographic characteristics of students and recreational activities are examined, it appears that recreational activities vary according to gender and marital states whereas age, occupational status and income level make no difference.